

Kennisgeving voornemen en participatie Spaensweerd

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft het voornemen om een verkenning uit te voeren naar de verbetering van de ecologische waterkwaliteit binnen Spaensweerd. Het gaat hier om een nationale opgave vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Een mogelijke oplossing voor deze opgave in de fysieke leefomgeving is de aanleg van een meestromende nevengemaal in Spaensweerd. Hiervoor zal op grond van de huidige inzichten een projectbesluit worden genomen, zoals bedoeld in artikel 5.44 van de Omgevingswet die per 1 januari 2024 van kracht is. Met deze kennisgeving wordt iedereen geïnformeerd en uitgenodigd om eventuele oplossingsrichtingen aan te dragen, voor de beoogde aanleg van een meestromende nevengemaal. Ook beschrijft de kennisgeving hoe u kunt reageren en waar u meer informatie kunt vinden.

Wat is de opgave?

De opgave voor de uiterwaarde Spaensweerd is onderdeel van een groter programma dat Rijkswaterstaat uitvoert in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), in opdracht van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Het doel van deze richtlijn is om uiterlijk in 2027 de ecologische waterkwaliteit van onze rivieren, meren, beken, kustzones en bijbehorende grondwateren op orde te hebben. Door allerlei ingrepen in het riviersysteem ten behoeve van onder andere hoogwaterveiligheid, scheepvaart, landbouw en drinkwater is het leefgebied van veel diersoorten verdwenen of achteruitgegaan. Met diverse maatregelen wordt het riviersysteem weer meer in balans gebracht met de natuur. Sinds 2009 zijn al verschillende maatregelen uitgevoerd. In april 2020 heeft de Minister van Infrastructuur en Waterstaat het maatregelpakket van kansrijke maatregelen geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. Deze maatregelen worden nu door Rijkswaterstaat verder verkend en vervolgens tot planuitwerking gebracht.

De opgave op dit deel van de IJssel is het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit door het creëren van leefgebied voor verschillende kenmerkende diersoorten die thuishoren in dit deel van het riviersysteem van de IJssel, maar daar nu ontbreken of nog maar beperkt voorkomen. Het waarborgen van een goede waterkwaliteit is in de Nationale Omgevingsvisie aangemerkt als een nationaal belang. Een goede waterkwaliteit is nodig om het water te kunnen inzetten voor verschillende gebruiksfuncties, inclusief de ontwikkeling van natuur. Europese richtlijnen (zoals de KRW en Natura 2000) dragen hier in belangrijke mate aan bij.

Kenmerken van het gebied Spaensweerd

Spaensweerd ligt aan de oostzijde van de IJssel, ter hoogte van Steenderen (ten zuiden van Zutphen). De IJssel is hier relatief smal en wordt deels begrensd door een gestrekte oever. In de huidige situatie zijn de percelen in de uiterwaard Spaensweerd in gebruik als agrarische graslanden. De rivier en de oeverpercelen zijn eigendom van het Rijk, de rest van de uiterwaard is particulier eigendom.

Mogelijke oplossingsrichting: aanleg van een meestromende nevengemaal

De aanleg van een meestromende nevengemaal kan een bijdrage leveren aan de realisatie van de KRW-opgave op dit deel van de IJssel. Daarom wordt een meestromende nevengemaal voorgesteld. Door een tweezijdig aangetakte meestromende geul aan te leggen kan een aantrekkelijk leefgebied voor verschillende diersoorten ontstaan die thuishoren in de IJssel, maar daar nu nog ontbreken of beperkt voorkomen. Zo ontstaan gebieden met ondiep, stromend water, dat zuurstofrijk is en geschikt leefgebied vormt voor zeldzame en beschermde vissoorten als barbeel en sneep. Zo vergroot deze maatregel de rijkdom aan kenmerkende soorten in de uiterwaard. Meestromende nevengemalen komen van nature

voor langs de IJssel maar zijn in de loop van de geschiedenis door bedijking en rechttrekken van de rivieren grotendeels verdwenen.

Participatie

Bij het versterken van de riviernatuur heeft Rijkswaterstaat oog voor alle relevante belangen zoals wonen, werken en recreëren en voor de mogelijkheid om kansen te benutten. De maatregelen moeten passen bij de lokale omstandigheden en ontwikkelingen in een gebied. Om te bepalen welke maatregelen bij een gebied passen, hebben informatie verstrekt aan en kennis opgehaald bij mensen die zich verbonden voelen met het gebied. Zo zoeken we samen naar oplossingen en draagvlak. Daarom nodigen we iedereen uit om mee te denken en ideeën in te brengen binnen de kaders van de opgave. We zetten onze website, www.samenwerkenaanriviernatuur.nl, in en het contact met de omgevingsmanager die de belangen van het gebied behartigt.

In opdracht van Rijkswaterstaat onderzoekt het samenwerkingsverband GROW (Arcadis, Antea Group, HKV Lijn in water en Waardenburg Ecology) de haalbaarheid van een meestromende nevengeul als mogelijke oplossing in Spaensweerd. In de afgelopen tijd zijn in het kader van deze verkenning provincie Gelderland, Gemeente Bronckhorst en Waterschap Rijn en IJssel al benaderd. Ook is bij particuliere grondeigenaren en -gebruikers in het gebied relevante informatie over Spaensweerd opgehaald. Volgens is met behulp van diverse specialisten een gedetailleerde analyse van het gebied en een concept van het voorlopig ontwerp opgesteld.

Waarover kunt u meedenken?

Tijdens de verkenning vergaart Rijkswaterstaat kennis over de aard van de opgave, de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen en de mogelijke oplossingen voor die opgave. Rijkswaterstaat vraagt iedereen middels deze kennisgeving mee te denken, ideeën in te brengen en eventuele alternatieven aan te dragen voor de beoogde meestromende nevengeul in Spaensweerd. De aangedragen oplossingen worden door Rijkswaterstaat in redelijkheid in beschouwing genomen aan de hand van een aantal uitgangspunten. De aangedragen oplossing moet:

1. redelijkerwijs een oplossing bieden voor de genoemde KRW-opgave;
2. technisch uitvoerbaar en juridisch haalbaar zijn;
3. beheerbaar zijn door Rijkswaterstaat;
4. geen afbreuk doen aan de ruimtelijke kwaliteit en de waarden in het gebied;
5. passen binnen het vastgestelde budget en de planning die leidt tot realisatie uiterlijk in 2027.

We horen graag uw reactie op onder meer de volgende vragen:

1. Onderkent u de urgentie en het belang van de benoemde opgave?
2. Op welke manier wilt u betrokken worden?
3. Vindt u dat voor de KRW-opgave in dit gebied de juiste oplossingsrichting is onderzocht of heeft u nog aanvullingen of andere ideeën hierover?
4. Welke aandachtspunten heeft u voor de uit te voeren onderzoeken of inschakeling van deskundigen?

Hoe kunt u meedenken?

Iedereen kan participeren bij de oplossing voor de genoemde opgave. Gedurende het project organiseren we mogelijkheden om te participeren. Op de website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl/spaensweerd-project kunt u hier meer over lezen. Concreet voor deze fase van het project vragen wij u tot uiterlijk 19 juli 2024 schriftelijk en/of mondeling te reageren op de opgave, de mogelijke oplossingsrichting van de meestromende nevengeul.

Het concept van het voorlopig ontwerp van Spaensweerd, waarin de optie van een meestromende geul in beeld is gebracht, is gepubliceerd op de website. Hier kunt u ook informatie vinden over het KRW-programma en het tot op heden gevoerde proces. U kunt reageren op dit concept van het voorlopig ontwerp en daarnaast kunt u andere ideeën, alternatieven en kansen aandragen.

Reageer schriftelijk

U kunt op twee manieren reageren op deze kennisgeving:

1. Digitaal

Mail naar: sarn@rws.nl

2. Per post

Stuur een gefrankeerde brief naar:

Rijkswaterstaat

t.a.v. KRW Oost Nederland project Spaensweerd

Postbus 2232

3500 GE Utrecht

Wat gebeurt er met uw reactie en hoe verloopt de procedure?

U ontvangt een ontvangstbevestiging op uw inbreng. Uw inbreng wordt betrokken bij de planuitwer kingsfase. Als u een mogelijke oplossing voor de opgave aandraagt, heeft u de mogelijkheid de Minister te verzoeken om advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige. De Minister beslist aan de hand van de eerder beschreven uitgangspunten of uw voorgedragen mogelijke oplossing redelijkerwijs in beschouwing moet worden genomen.

Er zal voor dit project geen voorkeursbeslissing worden genomen als bedoeld in artikel 5.49 van de Omgevingswet. Het concept van het voorlopig ontwerp wordt verder uitgewerkt naar een voorlopig ontwerp dat de basis vormt voor een ontwerp-projectbesluit. Dit ontwerp-projectbesluit wordt ter inzage gelegd en hiertegen kan eenieder zienswijzen naar voren brengen. In de reactienota bij het ontwerp-projectbesluit wordt teruggekoppeld wat er met uw inbreng is gedaan. Na vaststelling wordt het definitieve projectbesluit ter inzage gelegd. Hiertegen kunnen rechtsmiddelen worden aangewend.

Meer informatie?

Op de website www.samenwerkenaanriviernatuur.nl vindt u actuele informatie over het KRW-programma om op de hoogte te blijven. Op de projectpagina Spaensweerd (www.samenwerkenaanriviernatuur.nl/spaensweerd-project) is specifieke informatie te vinden over de opgave, nadere achtergrondinformatie over het gebied en de participatiemogelijkheden.